

BULETIN INFORMATIV URBACT

februarie 2010 nr.4

BULETIN INFORMATIV URBACT

- Cooperarea dintre oraș și hinterland
- Portretul unui activist „verde”, promotor al energiilor regenerabile- doamna Mirela Petrar
- Știri URBACT

SPRIJINIREA RELAȚIEI DE COOPERARE DINTRE ORAȘ ȘI HINTERLAND: O PROVOCARE PE CARE CRIZA O FACE TOT MAI DIFICILĂ

Criza financiară afectează în egală măsură micile conurbații și marile regiuni metropolitane. Micile aglomerații sunt cu toate acestea motoarele dezvoltării regiunilor descentralizate. Legăturile dintre oraș și hinterland au un impact destul de important asupra politicilor locale, buneii guvernante, finanțelor locale, etc. Aceste conexiuni generează probleme complexe care nu pot fi gestionate în contextul adesea prea strict al structurilor administrative și politice existente.

Criza economică a intensificat dificultățile legate de cooperarea dintre oraș și hinterland. Criza a accentuat presiunile financiare rezultate de nevoile crescânde ale orașelor și a redus constrângerile impuse de fonduri publice limitate. Veniturile provenite din taxele pe activitatea comercială au scăzut iar subvențiile acordate de guvern s-au redus. Resursele și lichiditățile autorităților locale și regionale sunt grav afectate. De asemenea, crește numărul raportărilor asupra orașelor și municipalităților care se confruntă cu datorii mari. Chiar și municipalitățile înstărite încep să simtă efectele crizei economice.

O cooperare intensă a tuturor autorităților locale și regionale, dar în special la nivel metropolitan, între orașe și municipiile învecinate se impune, așadar, în condițiile actuale și e chiar mai necesară decât până acum, pentru a echilibra aceste efecte.

Noi abordări în cooperarea regională

Pentru finanțarea proiectelor trebuie găsite, cu precădere pe timp de criză, noi abordări privitoare la o distribuție egală a costurilor și corectă între orașe și zonele lor de influență economică. Noi abordări apar de asemenea ca necesare în privința proceselor și structurilor „guvernantei regionale”.

În **Franța**, de exemplu, s-a creat un cadru legal pentru structurile regionale și sisteme de taxare pentru zonele conurbațiilor, în scopul îmbunătățirii situației orașelor și municipalităților. Aceste cooperări sunt instrumente instituționale care permit municipalităților, pe de o parte să-și mențină autonomia (să nu fuzioneze între ele) și, pe de altă parte, să concluceze într-unul sau mai multe domenii comune (în mod opțional sau obligatoriu). În vârful sistemului sunt plasate statul francez și Uniunea Europeană. Franța are însă nevoie de o diminuare a cheltuielilor publice și, potrivit președintelui Sarkozy, aceste straturi ale guvernării locale sunt „costisitoare și ineficiente”. Președintele francez a înființat un comitet cu misiunea de a studia metode prin care sistemul să devină mai simplu și mai puțin costisitor.

Și alte țări europene sunt conștiente că trebuie luate măsuri pentru a îmbunătăți relația dintre oraș și hinterland. În anul 2008, Landul Steiermark (Administrația provinciei Styria) din **Austria** a aprobat un proiect legislativ care reglementează noi forme de cooperare municipală în „marile regiuni” și „micile regiuni”. În concordanță cu aceste modele, vor fi acordate subvenții speciale municipalităților, într-un anumit număr, care decid să coopereze pe anumite domenii.

În **Elveția** și în Cantonul Zurich, diverse inițiative sunt implementate în scopul îmbunătățirii structurilor regionale și cooperării. O strategie constă în instituționalizarea mării regiuni metropolitane. Altă abordare se referă la identificarea unor structuri interconectate mai eficiente, pentru cooperarea strategică și dezvoltarea de politici între mai multe municipalități. La nivel operațional, cooperarea strategică este operată prin sistemul unor asociații dezvoltate în acest sens (Zweckverbände). Ultima, dar nu cea din urmă, constă în tendința de fuzionare a două sau mai multe municipalități. Cu toate acestea, numărul de municipalități din Cantonul Zurich nu s-a modificat în ultimii 50 de ani.

Măsuri financiare în sprijinul combaterii crizei

Noi măsuri financiare au fost implementate la nivel european, național și local în vederea combaterii efectelor crizei. Uniunea Europeană a accelerat implementarea programelor privind politica de coeziune și a mărit resursele disponibile pentru orașe, în principal prin urgentarea plăților proiectelor importante și simplificarea regulilor. La nivel național și local, investițiile și cheltuielile publice au crescut, un bun exemplu fiind programul german de „redresare” pentru orașe.

Vor fi acestea măsurile adecvate de combatere a crizei? Este abordarea economică suficientă pentru asigurarea unui progres durabil?

Un important factor de succes pare a fi strânsa coordonare și cooperare între diferiții actori și o combinație corespunzătoare a investițiilor cu politicile și reforma. Participarea grupurilor țintă locale în procesul de identificare, planificare, implementare și operaționalizare a facilităților infrastructurii urbane va avea de asemenea un impact pozitiv asupra durabilității acestora. Toate aceste misiuni necesită o bună administrare a „zonei urbane funcționale”. Dezvoltarea politicilor integrate în regiunile-orașe este principala problemă la care răspunde proiectul **CityRegions Net**, dezvoltat în cadrul programului URBACT II.

[Citiți aici întreaga versiune a articolului](#)

Rezumat al analizei realizate de Bernd Gassler, expert lider al proiectului URBACT **CityRegion Net**.

PORTRET - promovare a folosirii energiilor regenerabile în orașe: Mirela Petrar din Avrig, activistă a „energiei verzi”

Mirela Petrar, Partener Lider al noului proiect URBACT URBENENERGY explică ce a determinat-o să contribuie la transformarea orașului său, Avrig, în cadru de testare pentru energiile regenerabile.

Ce oare a putut-o determina pe absolventa de tehnologii în construcții și design industrial să își petreacă ultimii doi ani dedicându-se cauzei energiei regenerabile? Mirela Petrar, care este mai obișnuită să acționeze decât să își analizeze propriile motivații, admite după un moment de gândire: „cu siguranță motivul este „înclinația” pe care o am pentru ecologie, dragostea de frumos și determinarea de a îmbunătăți viața în comunitate într-un mod real.”

Mirela Petrar răspunde de urbanism în cadrul Municipality Avrig, un oraș cu 16000 de locuitori situat în centrul României. Îi plac toate lucrurile constructive și concrete: „poți clădi proiecte importante chiar și cu cele mai mici resurse. Ceea ce este esențial este că toată lumea să acționeze la propriul nivel.” Doamna Petrar aplică acest principiu și în viața de zi cu zi. „Pe întreg parcursul perioadei comuniste, România nu a avut o politică de mediu. Astăzi, siturile industriale sunt parțial abandonate și trebuie să ne asigurăm că acestea sunt curățate, că ceea ce poate fi refolosit este reciclat și, mai presus de toate, să le transformăm în zone „durabile”, din nou productive pentru comunitate”, explică ea.

Mirela Petrar este convinsă că „orașele care „nu prind trenul” energiei verzi vor avea de

pierdut în viitor.” Astfel, când noul primar al orașului Avrig, ales în 2007, și-a prezentat proiectul prin care se dorește transformarea orașului într-un centru reprezentativ pentru folosirea energiilor regenerabile până în 2020 precum și obținerea independenței energetice în privința alimentării cu energie electrică, încălzire până în anul 2030, Mirela a fost imediat cucerită de perspectivă.

”Îmi plac provocările, dar, înainte de orice, îmi place să lucrez cu provocări, ceea ce înseamnă în prezent munca în cadrul echipei municipale. ”De doi ani Mirela face parte din echipă, explorând largul domeniu al energiei regenerabile, care include biomasa, biogazul, energia solară fotovoltaică și puterea hidroelectrică. „Este un model inovator, primul de acest tip din România.”

Proiectul, aprobat de Consiliul Local, urmărește și revitalizarea a două zone industriale, cu accent pe energia regenerabilă și reciclarea deșeurilor. Acest program energetic contribuie la dezvoltarea urbană integrată deoarece urmărește crearea unei noi surse de locuri de muncă, reducerea taxelor locale și transformarea orașului într-o destinație mai atractivă pentru investitori.

Aceeași echipă municipală a decis să se implice în programul URBACT, propunând proiectul **URBENENERGY**, cu Avrig Partener Lider. URBENENERGY, lansat împreună cu alte 15 noi proiecte URBACT în noiembrie 2009, include și orașele Pyrgos (Grecia), Dve Mogili (Bulgaria) și Tulin (Austria), împreună cu Comitatul Durham (Marea Britanie).

URBENENERGY are un motto - promovarea mediilor urbane durabile, eficiente energetic – și un obiectiv concret - crearea cadrelor integrate privind îmbunătățirea eficienței energetice și utilizarea optimă a surselor de energie regenerabile. „Prima mea reacție când am auzit numele orașului Avrig la conferința anuală URBACT de la Stockholm a fost una de mare mândrie. Am avut sentimentul că putem, de la nivelul nostru, juca un rol european”, își amintește Mirela Petrar. Astăzi, aceasta este ambiția care o ghidează în misiunea sa de Partener Lider al proiectului URBENENERGY.

Ea crede, oarecum amuzată, că rolul ei se potrivește „ca o mănușă”. „Știi, îmi place să conduc echipe și, mai presus de orice, știu cum să-i fac pe alții să se simtă siguri pe ei, ceea ce este o precondiție pentru explorarea de noi modele de dezvoltare urbană”.

ȘTIRI URBACT

Website-urile noilor proiecte URBACT sunt acum disponibile online: [descoperiți-le acum!](#)

20 de ani de sprijin acordat orașelor de către Uniunea Europeană

Comisia Europeană a aniversat 20 de ani de sprijin acordat orașelor în cadrul unei conferințe organizate la Bruxelles.

Oameni implicați de-a lungul timpului în dezvoltarea urbană au comemorat inovația Programului de Inițiativă Comunitară URBAN pentru regenerarea zonelor defavorizate dintr-un număr prestabilit de orașe europene. Accentul așezat pe participarea rezidenților în elaborarea și implementarea acestor programe, care trateau într-un mod unitar aspecte economice, sociale și de mediu, constituie *acquis-ul urban* care a stat la baza realizării Chartei de la Leipzig, adoptată de toate statele membre ale Uniunii Europene.

Participanții la conferință au privit înspre viitor prin dezbaterile unor subiecte cuprinzătoare privind următoarea perioadă de programare 2011-2015:

- Ar trebui ca Uniunea Europeană să încurajeze și să sprijine politica urbană? Dacă da, trebuie luată în calcul complexitatea guvernantei multi- stratificate a orașelor.
- Ar trebui definite prioritățile și, dacă da, care dintre ele?
- Este necesară crearea unui Program Operațional European specific, care să se adreseze orașelor sau ar trebui ca toate programele operaționale să conțină în mod obligatoriu un capitol special dedicat problemelor urbane?

Astfel, principalele întrebări au fost formulate, trasând startul în conturarea politicilor următoarei perioade de programare.

[Urmăriți înregistrarea video a conferinței.](#)

Toate legăturile din textul buletinului direcționează către website-ul URBACT, unde informația este disponibilă doar în limbile engleză și franceză.

URBACT este un program european care facilitează schimbul de informații în vederea promovării dezvoltării urbane durabile. Programul oferă posibilitatea orașelor să concluzeze în scopul obținerii de răspunsuri la provocările urbane majore, confirmând rolul crucial pe care centrele urbane îl au în confruntarea cu schimbările tot mai complexe prin care trece societatea. URBACT susține orașele în dezvoltarea de soluții pragmatice, noi și durabile, care integrează dimensiunile socială, economică și cea privind mediul înconjurător. Programul facilitează schimbul de bune practici și experiențe între toți specialiștii europeni implicați în domeniul politicii urbane. În prezent, în Programul URBACT sunt implicate 185 de orașe, 29 de țări și 5000 de participanți activi.

Direcția Generală Dezvoltare Teritorială din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului îndeplinește rolul de Punct Național de Diseminare (PND) în România, având atribuții de diseminare a informațiilor privind derularea acestui Program. Pe pagina PND URBACT veți putea consulta lunar un buletin informativ transmis de către Secretariatul Programului URBACT, conținând note, rapoarte și știri din domeniul dezvoltării urbane durabile.

www.urbact.eu

www.mdrl.ro